

De grensmakelaar neemt afscheid.

De heer Wim van Gelder, voormalig CdK van Zeeland, werd in 2009 als 'grensmakelaar' grensoverschrijdende samenwerking aangesteld door Minister Ter Horst (toenmalig Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), en staatssecretaris Timmermans (toenmalig staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken).

Nu het Kabinet heeft besloten om deze verantwoordelijkheid te beleggen bij DGBK, is er een einde gekomen aan het mandaat van de grensmakelaar.

Vertegenwoordigers uit de grensprovincies van de buurlanden en ministeries kwamen op 10 november jl. bijeen in Sociëteit De Witte in Den Haag, om van de heer Van Gelder persoonlijk afscheid te nemen. Deze mocht zich verheugen in een grote belangstelling. O.m. waren aanwezig de Duitse Ambassadeur en DG van de Staatskanzlei van Noordrijn-Westfalen, de Belgische Ambassadeur, onze Consuls-generaal uit Antwerpen en Düsseldorf, en een aantal CdK's.

In zijn openingswoord ging DGBK, Gert-Jan Buitendijk in op het belang van grensoverschrijdende samenwerking: "Grensoverschrijdende samenwerking, en grenzeloos denken zijn belangrijk om tot oplossingen te komen van problemen die mensen ondervinden die in de grensgebieden wonen en werken. De heer Van Gelder is er de afgelopen 2 jaar in geslaagd om mede vanuit zijn ervaring als CdK van Zeeland dit belang nadrukkelijker onder de aandacht te brengen bij bestuurders in de grensregio's en bij de vakdepartementen in Den Haag".

Terugkijkend op de afgelopen 2 jaar, is de betrokkenheid bij grenssamenwerking van een groot aantal vakdepartementen gestaag gegroeid, en is afstemmingsoverleg tussen de grensregio's en het coördinerende Ministerie van BZK geïnstitutionaliseerd. Met de buurlanden vindt op ambtelijk niveau regulier overleg plaats, waarin betrokkenen ondanks het verschil in bestuurscultuur, steeds beter op elkaar ingespeeld raken en ook het overleg tussen bestuurders komt nu goed op gang.

Een aantal dossiers dat al enige tijd vast zat heeft een impuls gekregen, zoals het ambulanceverdrag tussen Nederland en België en het informatieportaal voor grensarbeiders tussen Nederland en Noordrijn-Westfalen. Ook is het belang van een goede samenwerking op het gebied van grensoverschrijdende gezondheidszorg de afgelopen zomer tijdens een seminar in Nijmegen, nogmaals nadrukkelijk aan de orde gesteld. Om het proces van grensoverschrijdende rampenbestrijding en politiesamenwerking verder te ondersteunen, werden een drietal seminars georganiseerd en zijn afspraken gemaakt over specifieke actiepunten.

De waarde van het grosproject is door het kabinet onderkend, en in de nieuwe fase zal grensoverschrijdende samenwerking verder worden verankerd in overlegstructuren met de departementen en de buurlanden.

Sprekers verwoordden ieder vanuit een eigen invalshoek de ervaringen van de afgelopen 2 jaar. Het vertrouwen werd uitgesproken dat in de toekomst de samenwerking met de buurlanden en de grensregio's blijvende aandacht zal hebben. "Echter, om grensoverschrijdende samenwerking mogelijk te maken is de oprechte wil en interesse van de betrokken partners een belangrijke voorwaarde. Dit betekent soms je eigen inzichten of prioriteiten wat relativeren als je er met de partners samen beter van kunt worden. Gelukkig zien wij in de Benelux die bereidheid voor samenwerking in deze context groeien", aldus dhr. Jan van Laarhoven, SG Benelux.

In het streven naar een interne Europese markt zullen nog barrières geslecht moeten worden om innovatieve ontwikkelingen te stimuleren en mogelijkheden te verbreden en verbeteren op gebieden zoals grensoverschrijdende arbeid, openbaar vervoer, ziekenhuiszorg, onderwijs, veiligheid en politiesamenwerking. Bij dit streven wordt van de CdKs in de grensprovincies een meer nadrukkelijke inzet gevraagd: om aandachtspunten te signaleren en deze onder de aandacht te brengen bij betrokken vakdepartementen in Den Haag. Daarnaast wordt verwacht dat zij nauw contact onderhouden met de verantwoordelijke bestuurders over de grens. Of, zoals de heer Viek Verdult, provincie Zeeland in zijn speech verwoordde: "De positie van de CdK met betrekking tot GROS is een vanzelfsprekende positie, maar het lijkt van belang om gezamenlijk een aantal aspecten te accentueren en dit ook uit te dragen in de grensregio's".

De Speciaal Vertegenwoordiger voor de buurlanden die door de Minister van Buitenlandse Zaken in juli van dit jaar is aangesteld om vooral de strategische agenda met de buurlanden te behartigen, heeft hierbij een complementaire rol.

In dat kader stelde de heer Jaap Werner, directeur Europa van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, "dat het goed is dat de Ministerraad door het GROS-project sterker op een buurlandenkoers is gebracht, want vooral met de buurlanden verdienen we ons brood".

"In grensoverschrijdende samenwerking wordt het succes in belangrijke mate bepaald door persoonlijke verhoudingen", aldus de heer Van Gelder in zijn slotwoord. Helaas worden de mogelijkheden van samenwerking vaak onnodig belemmerd door vooroordelen en verschillen in cultuur en attitude en hij bepleit meer aandacht voor grensoverschrijdende culturele activiteiten om bij te dragen aan het besef dat de verschillen in de samenleving juist een verrijking zijn in plaats van een bedreiging, wat een positieve uitwerking zal hebben op de persoonlijke verhoudingen.

Er is veel gebeurd in de afgelopen 2 jaar waarin de heer Van Gelder als grensmakelaar actief is geweest, maar "Er is nog veel te bereiken op het gebied van arbeidsmarkt, de beroepserkenning, het grensoverschrijdend gebruik van het brede spectrum aan voorzieningen, het onderwijs en cultuurparticipatie. Mogelijkheden over de grens zouden meer en beter moeten worden benut in het belang van onze burgers, instellingen en bedrijven en zouden daarmee de Europese gedachte bevorderen. ..."

In het slotwoord dankte DGBK Gert Jan Buitendijk namens Minister Donner de heer Van Gelder voor "de voortvarende wijze waarop hij een aantal zaken ter hand heeft genomen", en hij sprak daarbij de hoop uit "dat in de nieuwe structuur op dezelfde voortvarende wijze het werk van de grensmakelaar zal worden voortgezet. Werk waarin niet de grens centraal staat, maar het traploos in elkaar laten overlopen van de wereld".

Tijdens de afsluitende borrel konden de aanwezigen persoonlijk afscheid nemen van de heer Van Gelder, en werden in geanimeerde sfeer nieuwe contacten gelegd en bestaande relaties verstevigd.

Loekie van der Sar